

Strasbourg, 2018.4.17.
COM(2018) 213 final

2018/0105 (COD)

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS IRÁNYELVE

a pénzügyi és egyéb információk bizonyos bűncselekmények megelőzése, felderítése, nyomozása és a vádeljárás lefolytatása céljából történő felhasználásának megkönnyítését szolgáló szabályokról, valamint a 2000/642/IB tanácsi határozat hatályon kívül helyezéséről

{SWD(2018) 114 final} - {SWD(2018) 115 final}

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT HÁTTERE

• A javaslat indokai és céljai

A bűnözői csoportok, beleértve a terroristákat is, a különböző tagállamokon átnyúlva működnek, eszközeik pedig, beleértve a bankszámlákat is, rendszerint szerte az Unióban, vagy akár azon kívül helyezkednek el. Modern technológiát használnak, amely lehetővé teszi számukra, hogy órák alatt pénzt mozgassanak több bankszámla, illetve eltérő pénznemek között.

Az időben érkező információk elengedhetetlenek a súlyos bűncselekményekkel kapcsolatos nyomozások során. A pénzügyi információk hiánya a súlyos bűncselekmények nyomozásának, a bűncselekmények megszakításának, a terrorcselekmények megakadályozásának, valamint a bűncselekményből származó jövedelmek felderítésének és befagyasztásának elszalasztott lehetőségeit eredményezheti. A gyanúsítotthoz tartozó valamennyi számlára vonatkozó információk hiánya azt eredményezheti, hogy csak részben fagyasztják be az eszközöket, ez riaszthatja a gyanúsítottat, akinek lehetősége lesz kivonni a fel nem derített pénzeszközöket a többi számláról. Számos nyomozás jut azért zsákutcába, mert nem sikerült kellő időben pontos és átfogó jelleggel hozzáférni a releváns pénzügyi adatokhoz¹.

A pénzügyi információkhoz való hozzáférést és azok cseréjét szolgáló mechanizmusok lassúak a pénzeszközök Európán belüli és globális átutalásainak sebességéhez képest. Túl sok idő kell a pénzügyi információk beszerzéséhez, ami csökkenti a nyomozások és felderítések hatékonyságát. Meg kell találni a bankszámlákkal kapcsolatos információkhoz, pénzügyi információkhoz és pénzügyi elemzésekhez való hozzáférés, illetve ezek cseréjének gyorsabb és hatékonyabb módjait. A több sikeres nyomozás több elítélést és több vagyoneszköz-elkobzást fog eredményezni. Ez hozzájárul a bűncselekmények folytatásának megszakításához és a közbiztonság javításához a tagállamokban és az egész Unióban.

2016. február 2-án a Bizottság elfogadta a terrorizmusfinanszírozás elleni küzdelem fokozásáról szóló cselekvési tervet², amely bemutatta, hogy a Bizottság miként kívánja naprakésszé tenni a negyedik pénzmosás elleni irányelvet³. A terv továbbá felhívott az információkhoz való hozzáférés, azok cseréje és felhasználása, illetve a pénzügyi információs egységek együttműködése útjában álló akadályok feltérképezésére, amelyet adott esetben jogszabály-tervezetek követnek.

Az uniós társjogalkotók 2017. decemberben a negyedik pénzmosás elleni irányelvet érintő számos jelentős módosításban állapodtak meg (ötödik pénzmosási irányelv). Ezek közé tartozik a bankszámlákra vonatkozó nemzeti központi nyilvántartások vagy adat-visszanyerési rendszerek létrehozása valamennyi tagállamban, amelyekhez hozzáférhetnének a pénzügyi információs egységek és a pénzmosás elleni hatóságok.

¹ Az Europol „From suspicion to action: converting financial intelligence into greater operational impact” (Gyanútól a cselekvésig: a pénzügyi hírszerzés fokozottabb operatív hatásának eléréséről) című 2017-ben közzétett jelentése világított rá e problémákra, valamint arra, hogy a bűnüldöző hatóságoknak jobb hozzáféréssel kell rendelkezniük a pénzügyi információkhoz.

² COM(2016) 50 final.

³ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2015/849 irányelve (2015. május 20.) a pénzügyi rendszerek pénzmosás vagy terrorizmusfinanszírozás céljára való felhasználásának megelőzéséről, a 648/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról, valamint a 2005/60/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv és a 2006/70/EK bizottsági irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 141., 2015.6.5., 73. o.)

A pénzmosás elleni irányelvek azonban, mivel jogalapjuk az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 114. cikke, nem határozzák meg azokat a pontos feltételeket, amelyek mellett a bűncselekmények megelőzésére, felderítésére, az azzal kapcsolatos nyomozásra, illetve a vádeljárás lefolytatására hatáskörrel és illetékességgel rendelkező tagállami hatóságok és szervek (a továbbiakban: illetékes hatóságok) pénzügyi és egyéb információkat használhatnak egyes bűncselekmények megelőzéséhez, felderítéséhez, az azzal kapcsolatos nyomozáshoz, illetve a vádeljárás lefolytatásához. Ehelyett főként a pénzmosást, a kapcsolódó alapbűncselekményeket és a terrorizmusfinanszírozást célzó preventív erőfeszítésekkel foglalkoznak, az azokban szereplő kötelezettségek dinamikája pedig közvetlenül kapcsolódik a „kötelezett szolgáltatókhoz”, vagyis gazdasági szereplőkhöz, vállalkozásokhoz és szakemberekhez.

A legtöbb illetékes hatóság jelenleg nem rendelkezik közvetlen hozzáféréssel a bankszámlatulajdonosok személyazonosságára vonatkozó információkhoz, amelyeket a bankszámlákra vonatkozó központi nyilvántartásokban vagy adat-visszanyerési rendszerekben őriznek. Ilyen nyilvántartások és rendszerek jelenleg 15 tagállamban működnek, míg az illetékes hatóságok (és nem is mind) csak 6 tagállamban rendelkeznek közvetlen hozzáféréssel. Ennélfogva általában vagy a tagállamuk valamennyi pénzügyi intézménye részére megküldött általános megkeresés révén kérnek információt, vagy, ha közvetett hozzáférést kaptak, egy közvetítő megkeresése révén.

Az általános megkeresés azzal jár, hogy az illetékes hatóságnak meg kell várnia valamennyi pénzügyi intézmény válaszát. Ez olyan jelentős késedelmek valós veszélyét hordozza, amelyek hátrányos hatást gyakorolhatnak a nyomozásokra. Kihatással vannak a határokon átnyúló együttműködésekre is. A különböző tagállamokban található bankoktól származó pénzügyi információk beszerzéséhez szükséges idő gyakran eltér és még tovább késleltetheti az együttműködést. Az ötödik pénzmosás elleni irányelv 32a. cikkének (4) bekezdése az írja elő, hogy a Bizottság 2020. júniusra terjesszen jelentést az Európai Parlament és a Tanács elé, amelyben értékeli a bankszámlákra vonatkozó központi nyilvántartások lehetséges jövőbeli összekapcsolását. A Bizottság 2019 közepére terjeszti elő értékelését és megállapításait.

A jelen javaslat ennélfogva az illetékes hatóságok közvetlen hozzáférését írja elő a bankszámlákra vonatkozó nemzeti központi nyilvántartásokhoz vagy adat-visszanyerési rendszerekhez. Az adóhatóságok és a korrupcióellenes hatóságok mint nyomozás folytatására jogosult illetékes hatóságok szintén azon illetékes hatóságok közé tartoznak, amelyek számára hozzáférést biztosítanak. Ide tartoznak továbbá a vagyon-visszaszerzési hivatalok, amelyek a bűncselekményből származó vagyoni eszközök felkutatásáért és azonosításáért felelnek, azok esetleges befagyasztása és elkobzása céljából. Annak biztosítása érdekében, hogy a „bűnözés ne érje meg”, valamint, hogy a bűnözőket megfosszák nyereségüktől⁴, biztosítani kell, hogy a vagyon-visszaszerzési hivatalokat a feladataik ellátásához szükséges információkhoz való hozzáférés megfelelő eszközeivel lássák el. Az Europol továbbá közvetett hozzáféréssel rendelkezik a tagállamok nemzeti egységei révén. Az Europol nem folytat nyomozásokat, hanem támogatja a tagállamok fellépését. Az, hogy nem fér hozzá a pénzügyi információkhoz, beleértve a bankszámlákra vonatkozó nemzeti központi nyilvántartásokban vagy adat-visszanyerési rendszerekben található információkat is, megakadályozza az Europolit abban, hogy kihasználja elemzési képességeinek teljes potenciálját. E korlátozásokat

⁴ A „Does crime still pay?: criminal asset recovery in the EU” (Még mindig jól fizető üzlet a bűnözés? Vagyonvisszaszerzés az EU-ban) (2016) című jelentésében az Europol úgy becsülte, hogy 2010 és 2014 között az Európai Unióban befagyasztott vagy lefoglalt vagyoni eszközök értéke a becsült bűncselekményből származó jövedelem 2,2 %-át tett ki, míg az elkobzott eszközök értéke e jövedelem körülbelül 1,1 %-ának felelt meg. <https://www.europol.europa.eu/newsroom/news/does-crime-still-pay>

hangsúlyozta, illetve fejtette ki az Europol 2017-ben közzétett „From suspicion to action” (Gyanútól a cselekvésig) című jelentése.

A pénzügyi információs egységek egymás közötti, illetve a pénzügyi információs egységek és az illetékes hatóságok közötti együttműködés kapcsán, noha azt már a negyedik pénzmosás elleni irányelv is szabályozta, mind a pénzügyi információs egységek, mind az illetékes hatóságok továbbra is akadályokkal szembesülnek kapcsolataik során. Az Unióban található 28 pénzügyi információs egység⁵ 2016. decemberben közös feltérképező jelentést tett közzé ezen akadályok feltérképezése és megoldások ajánlása céljából. A Bizottság pénzügyi információs egységek közötti együttműködés javításáról szóló, 2017. júniusban közzétett szolgálati munkadokumentuma⁶ áttekinti a feltérképező jelentés eredményeit és azonosítja azokat a kérdéseket, amelyek iránymutatás és az uniós pénzügyi hírszerzési egységek platformja által végzett munka részét képező fokozott együttműködés révén kezelhetők, valamint az egyéb problémákat, amelyek szabályozási megoldásokat igényelnek.

Ezenfelül az Európai Parlament, amely „sajnálataát fejezi ki [...] a tagállamok pénzügyi bűncselekmények elleni küzdelmének megközelítésében tapasztalt nagyobb harmonizáció hiánya miatt”, arra hívta fel az Uniót, hogy elégítse ki az érintett nemzeti hatóságok közötti hatékonyabb információcserére és szorosabb együttműködésre irányuló igényt a jobb eredmények elérése érdekében, többek között a szükséges uniós jogszabályok elfogadása révén.

A jelen javaslat tehát olyan intézkedéseket tartalmaz, amelyek megkönnyítik a pénzügyi és más információk felhasználását a súlyos bűncselekmények hatékonyabb megelőzése és az ellenük folytatott hatékonyabb küzdelem céljából, többek között a határokon átnyúlva. Konkrétabban fokozza az illetékes hatóságok időben történő hozzáférését a negyedik pénzmosás elleni irányelv által létrehozott bankszámlákra vonatkozó központi nyilvántartásokban vagy adat-visszanyerési rendszerekben található információkhoz. Emellett biztosítja az alapvető jogok, különösen a személyes adatok védelméhez való jog magas szintű védelmét és csökkenti az általános megkeresésekhez kapcsolódó adminisztratív terheket mind az illetékes hatóságok, mind a banki ágazat tekintetében. A közvetlen hozzáférés a pénzügyi információk elérésének leggyorsabb eszköze.

A javaslat továbbá megkönnyíti a pénzügyi információs egységek egymás közötti, illetve a pénzügyi információs egységek és az illetékes hatóságok közötti együttműködést. A tervezet meghatározza, hogy milyen típusú információt (pénzügyi információ, pénzügyi elemzés, bűnüldözési információ) kérhetnek az illetékes hatóságok és a pénzügyi információs egységek, valamint rögzíti azon bűncselekmények kimerítő listáját, amelyek esetében az egyes hatóságok mindig eseti alapon, vagyis egy adott nyomozás alatt álló bűncselekmény kapcsán cserélhetnek információkat. Rögzíti azt a határidőt, amelyen belül a pénzügyi információs egységeknek információt kell cserélniük, valamint az információcsere javítása és gyorsítása céljából előírja egy biztonságos kommunikációs csatorna használatát. Végül előírja a tagállamok számára, hogy jelöljék ki az összes információkérésre jogosult illetékes hatóságot. A javaslat szélesebb körű és hatékonyabb, ugyanakkor arányos információcserét ír elő.

⁵ A pénzügyi információs egységek függetlenül és önállóan működő egységek, amelyek rendelkeznek az információk elemzésére, igénylésére és elemzéseik illetékes hatóságokkal való közlésére irányuló hatáskörrel és képességgel, amennyiben felmerül a pénzmosás, a kapcsolódó bűncselekmények vagy a terrorizmusfinanszírozás gyanúja.

⁶ SWD (2017)275.

Ebben az összefüggésben a Bizottság hangsúlyozza, hogy a negyedik pénzmosás elleni irányelvnek megfelelően a pénzügyi információs egységek számára megfelelő erőforrásokat kell biztosítani feladataik ellátása céljából. Ezenfelül, ahogy azt az ötödik pénzmosás elleni irányelv 65. cikkének (2) bekezdése előírja, a Bizottság 2019. júniusra értékeli a pénzügyi információs egységek harmadik országokkal folytatott együttműködését, valamint a pénzügyi információs egységek Unión belüli együttműködésének akadályait és lehetőségeit, beleértve egy koordinációs és támogatási mechanizmus kialakításának lehetőségét is.

- **Összhang a szabályozási terület jelenlegi rendelkezéseivel**

A jelen irányelvtervezet⁷ része a 2015 áprilisában elfogadott európai biztonsági stratégiának, amely további intézkedésekre hívott fel a szervezett és súlyos bűnözés megszakítása érdekében, valamint az azt követő terrorizmusfinanszírozási elleni küzdelem megerősítésére irányuló cselekvési tervnek.

Amint fent megállapítottuk, a negyedik pénzmosás elleni irányelv és az ötödik pénzmosás elleni irányelv belső piaci jogalapon alapul, és a pénzmosást, a kapcsolódó alaphüccselekményeket és a terrorizmusfinanszírozást célzó preventív erőfeszítésekkel foglalkozik. A jelen javaslat kiegészíti a pénzmosás elleni irányelv megelőző oldalát és épít arra, továbbá megerősíti a jogi keretet a rendőri együttműködés szempontjából.

Ezenfelül a javaslat megerősíti az uniós büntetőjogi keretet, figyelemmel a súlyos hüccselekmények elleni küzdelemre és különösen a Bűnüldözési Együttműködés Európai Unió Ügynökségéről (Europol) szóló (EU) 2016/794 rendeletre⁸.

- **Összhang az Unió egyéb szakpolitikáival**

Az irányelvtervezet összhangban áll az Unió által követett szakpolitikai célokkal, különösen az (EU) 2016/680 irányelvből következő megreformált adatvédelmi szabályozással, valamint megfelel az Európai Unió Bírósága vonatkozó ítélezési gyakorlatának.

A jogalkotási kezdeményezés összhangban van továbbá az Unió belső piacának fejlődésével, különösen a pénzforgalom belső piacán a biztonságosabb és innovatívabb pénzforgalmi szolgáltatások kialakításával, vagyis az (EU) 2015/2366 irányelvben⁹ lefektetett szabályokkal.

2. JOGALAP, SZUBSZIDIARITÁS ÉS ARÁNYOSSÁG

- **Jogalap**

A jogi aktus elfogadására az EUMSZ 87. cikkének (2) bekezdése ad felhatalmazást, amely lehetővé teszi az Európai Unió számára, hogy intézkedéseket fogadjon el a valamennyi tagállam illetékes hatóságait (köztük a tagállamok rendőrségeit, vámhatóságait és különleges bűnüldöző szolgálatait) érintő rendőri együttműködést illetően, különösen a hüccselekmények megelőzése, felderítése és nyomozása szempontjából releváns információk összegyűjtése, tárolása, feldolgozása, elemzése és cseréje (a) pont), valamint a szervezett bűnözés súlyos

⁷ COM(2015) 185 final, 2015. április 28.

⁸ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/794 (2016. május 11.) rendelete a Bűnüldözési Együttműködés Európai Unió Ügynökségéről (Europol), valamint a 2009/371/IB, a 2009/934/IB, a 2009/935/IB, a 2009/936/IB és a 2009/968/IB tanácsi határozat felváltásáról és hatályon kívül helyezéséről.

⁹ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2015/2366 irányelve (2015. november 25.) a belső piaci pénzforgalmi szolgáltatásokról és a 2002/65/EK, a 2009/110/EK és a 2013/36/EU irányelv és az 1093/2010/EU rendelet módosításáról.

formáinak felderítésére vonatkozó közös nyomozási technikák (b) pont) érdekében.

- **Szubszidiaritás (nem kizárólagos hatáskör esetén)**

Az EUMSZ 67. cikke szerint az Unió célja a bűncselekmények megelőzése és leküzdése révén a biztonság magas szintjének garantálása a polgárok számára. E területen uniós fellépésre csak akkor kerülhet sor, ha és amennyiben e célt a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, és az az Unió által jobban megvalósítható.

A javaslat céljait a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, így azok uniós szinten – az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 5. cikkének (3) bekezdésében rögzített szubszidiaritás elvének megfelelően – jobban megvalósíthatók. A javaslat nem lépi túl a célkitűzéseinek eléréséhez szükséges mértéket. A fennálló szabályokkal összhangban a jelen javaslat szerint a tagállamok jogosultak az uniós jogban előírtnál szigorúbb intézkedések elfogadására vagy fenntartására.

A bűncselekmények elkövetői gyakran több tagállamban is aktívak. Közelebről a szervezett bűnözői csoportok gyakran nemzetközi szinten jönnek létre és határokon átnyúló módon működtetik pénzügyi eszközeiket. Transznacionális jellegük miatt a terrorizmus és a bűnözés fenyegetései az egész EU-t érintik, ennél fogva európai választ igényelnek. A bűnözők kihasználhatják azt, hogy az illetékes hatóságok nem vagy nem hatékonyan használják fel a pénzügyi információkat, és előnyre tesznek ebből szert.

Az uniós fellépés célja, hogy többletértéket állítson elő olyan harmonizált megközelítés biztosítása révén, amely megerősíti a súlyos bűncselekményekkel és a terrorizmussal kapcsolatos pénzügyi nyomozások terén folytatott belföldi és határokon átnyúló együttműködést. Ezenfelül az uniós szintű intézkedések elősegítik a rendelkezések összehangolását (beleértve az adatvédelmet is), ami nehezebben volna megvalósítható, ha a tagállamok egymástól függetlenül hoznának jogszabályokat.

- **Arányosság**

A javaslat – az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 5. cikkének (4) bekezdésében rögzített arányosság elvének megfelelően – arra szorítkozik, ami szükséges és arányos annak érdekében, hogy megkönnyítsék az uniós polgárok védelmének kötelezettségét viselő hatóságok részéről a releváns pénzügyi és egyéb információk cseréjét.

A javasolt kezdeményezés célja az, hogy egyes illetékes hatóságoknak közvetlen hozzáférést biztosítson a bankszámlákra vonatkozó nemzeti központi nyilvántartásokhoz vagy adat-visszanyerési rendszerekhez. Ezt azt igényli, hogy a tagállamok a bűncselekmények megelőzésére, felderítésére, az azzal kapcsolatos nyomozásra, illetve a vádeljárás lefolytatására hatáskörrel és illetékességgel rendelkező hatóságok közül jelöljék ki az ezen nyilvántartásokhoz való hozzáférésre és az azokban történő keresésre feljogosított illetékes hatóságokat. Ezek közé kell tartozniuk a vagyon-visszaszerzési hivataloknak és az Europol nemzeti egységeinek. Ezenfelül az Europol feladatai megbízatásával összhangban történő ellátásának biztosítása érdekében kizárólag eseti alapon közvetett hozzáférést kap a bankszámlákra vonatkozó nemzeti központi nyilvántartásokban vagy adat-visszanyerési rendszerekben található információkhoz.

A bankszámlákra vonatkozó nemzeti központi nyilvántartásokhoz vagy adat-visszanyerési rendszerekhez való hozzáférést csak az információk azon korlátozott köre (például a tulajdonos neve, születési ideje, bankszámlaszám) vonatkozásában biztosítják, amely

szigorúan szükséges annak megállapításához, hogy egy nyomozás gyanúsította mely bankokban rendelkezik bankszámlával. A hatóságok nem fognak tudni hozzáférni a bankszámla tartalmához; sem a számlaegyenleghez, sem a tranzakciók adataihoz. Amint az illetékes hatóságok azonosították, hogy a nyomozás gyanúsította mely pénzügyi intézményben rendelkezik bankszámlával, a legtöbb esetben meg kell keresniük az érintett intézményt és további információt kell kérniük, például a tranzakciók listáját (rendszerint bírói engedély alapján).

A javasolt intézkedések semmilyen módosítással nem járnak a pénzügyi információs egységek alapvető feladatait vagy szervezeti jogállását illetően; ezek továbbra is ugyanazokat a feladatokat fogják ellátni, mint amelyeket a hatályos nemzeti és uniós jogszabályok előírnak.

A javaslat megkönnyíti a pénzügyi információs egységek egymás közötti, illetve a pénzügyi információs egységek és az illetékes hatóságok közötti együttműködését. Az információ csere ezen kerete sajátos feltételek mellett áll rendelkezésre és meghatározott bűncselekményekre (pénzmosás és kapcsolódó bűncselekmények, terrorizmusfinanszírozás), valamint a súlyos bűncselekményekre korlátozódik. Számos garanciát tartalmaz a magánélet és a személyes adatok védelmére, mindig a belföldi és a határokon átnyúló együttműködés és információcsere javítása céljából, valamint annak érdekében, hogy megakadályozzák, hogy a bűnözők előnyükre használják ki a nemzeti jogszabályok közötti különbségeket. Azon esetek és feltételek, amelyek mellett a pénzügyi adatcsere megengedett, emellett az illetékes hatóságokat kimerítően felsoroló listára korlátozódhatnak. Ezen illetékes hatóságok számára csak a felsorolt bűncselekmények esetében teszik lehetővé a pénzügyi adatokhoz való hozzáférést, illetve azok cseréjét, a nemzeti eljárási garanciák és a magánélet védelmét szolgáló garanciák tiszteletben tartása mellett.

- **A jogi aktus típusának megválasztása**

A jelen javaslat irányelv formáját ölti, így csak a tagállamok számára kötelezően elérendő célkitűzést állapít meg, a döntéshozatal módja azonban rájuk van bízva. Más módszer nem lenne helyes, mivel a cél a tagállamok arra vonatkozó jogszabályainak közelítése, hogy mely hatóságok részére kell hozzáférést biztosítani a bankszámlákra vonatkozó nemzeti központi nyilvántartásokhoz vagy adat-visszanyerési rendszerekhez. Ennélfogva az irányelvtől eltérő jogi aktus nem lenne helyénvaló.

3. AZ UTÓLAGOS ÉRTÉKELÉSEK, AZ ÉRDEKELT FELEKKEL FOLYTATOTT KONZULTÁCIÓK ÉS A HATÁSVIZSGÁLATOK EREDMÉNYEI

- **Az érdekelt felekkel folytatott konzultációk**

Az illetékes hatóságok bankszámlákra vonatkozó központi nyilvántartásokhoz való hozzáférését illetően:

A Bizottság a jelen javaslat kapcsán a következő hatóságokkal folytatott konzultációt: bűnüldöző hatóságok, a vagyon-visszaszerzési hivatalok, a korrupciós és pénzügyi bűncselekményekben nyomozó nemzeti hatóságok, a pénzügyi információs egységek, az OLAF és az Europol, a nemzeti adatvédelmi hatóságok és az európai adatvédelmi biztos, bankok, pénzügyi intézmények, nemzeti és uniós szintű banki szervezetek, a fennálló bankszámlákra vonatkozó központi nyilvántartások és adat-visszanyerési rendszerek kezeléséért (vagy ha ilyet még nem hoztak létre, a kialakításukért) felelős hatóságok, valamint a közvélemény.

A felhasznált módszerek és eszközök közé tartoztak a következők:

- a bevezető hatásvizsgálatról szóló konzultáció (2017. augusztus 9. és 2017. szeptember 6. között, amelyen bármely érintett visszajelzést adhatott);
- nyilvános konzultáció (2017. október 17. és 2018. január 9. közötti 12 héten állt nyitva bármely érintett visszajelzései előtt);
- a tagállamok vagyon-visszaszerzési hivatalaihoz és korrupcióellenes hatóságaihoz intézett célzott felmérés 2016 júniusában;
- a bűnüldöző hatóságok központi bankszámla-nyilvántartásokhoz való hozzáféréseinek bővítéséről szóló szakértői találkozó, amelyre 2017. október 25-26-án került sor;
- a bűnüldöző hatóságok bankszámlákra vonatkozó központi nyilvántartásokhoz való hozzáféréseinek bővítéséről szóló szakértői találkozó nyomon követéseként a Bizottság további kérdéseket intézett több delegációhoz;
- a vagyon-visszaszerzési hivatalokkal folytatott konzultáció az uniós vagyon-visszaszerzési hivatalok platformjának 2017. december 12-13-án tartott találkozója során;
- a pénzügyi információkhoz való hozzáférést megkönnyítő további intézkedések szükségességének értékelését szolgáló magas szintű találkozó – 2017. november 20.;
- a pénzügyi információs egységek és a bűnüldöző hatóságok közötti együttműködés megtárgyalását célzó találkozó, 2018. március 6–7-én.

A bankszámlákra vonatkozó központi nyilvántartásokhoz való hozzáférést illetően a bűnüldöző hatóságok teljes mértékben támogatták a kezdeményezést, és megerősítették a következőket:

- a bankszámlákkal kapcsolatos információkhoz való gyors hozzáférés létfontosságú feladataik hatékony ellátásához;
- az általános megkeresések kibocsátásának jelenlegi gyakorlata rendkívül kedvezőtlen „hatékonysági” szempontból; jelentős adminisztratív terhet jelent mind a bankok, mind a hatóságok számára és lassítja a nyomozásokat;
- a bűnüldöző szervek hozzáférést illetően a tagállamokban különböző megközelítéseket alakítottak ki. Egyes tagállamokban néhány rendőri hatóság, a vagyon-visszaszerzési hivatalok és a korrupcióellenes szervek rendelkeznek hozzáféréssel, míg más tagállamokban nem.

A banki szervezetek megismételték teljes körű elkötelezettségüket a pénzmosás és terrorfinanszírozás elleni küzdelemben, és a következőkkel érveltek:

- azt a döntést, hogy egy rendszernek centralizáltnak vagy decentralizáltnak kell lennie, nemzeti szinten kell meghozni;
- a kezdeményezésnek kell figyelmet kell fordítania arra, hogy ne sértse az egyének adatvédelemhez való jogát.

Az európai adatvédelmi biztos és a nemzeti adatvédelmi hatóságok a következőket hangsúlyozták:

- az általános megkeresések küldésének gyakorlata adatvédelmi szempontból nem kielégítő;
- erős indokra van szükség a hozzáférés kibővítéséhez és biztosítani kell a szükséges garanciákat;
- minden jövőbeli jogalkotási javaslatnak teljes mértékben meg kell felelnie az európai adatvédelmi keretnek.

Ezeket a szempontokat megfelelően figyelembe vettük a javaslat előkészítésénél.

A pénzügyi információs egységek és az illetékes hatóságok közötti információcserét illetően:

A pénzügyi információs egységekkel és az illetékes hatóságokkal folytatott konzultáció

A Bizottság 2018 márciusában találkozót szervezett a pénzügyi információs egységek és a bűnüldöző hatóságok közötti együttműködésről. A tagállamokkal a következő témákban folytattak konzultációt, és azok a következő témákhoz szóltak hozzá:

i. a pénzügyi információs egységek hozzáférése a bűnüldöző hatóságok információihoz belföldön, amely esetében úgy tűnik, hogy minden pénzügyi információs egység rendelkezik közvetlen vagy közvetett hozzáféréssel (a rendőrség pénzügyi információs egységben működő összekötő tisztviselői révén). A tagállamok között a fő különbséget azon információk típusa jelenti, amelyekhez a pénzügyi információs egységek hozzáférhetnek. A pénzügyi információs egységek elismerték, hogy fontos lenne azon információk típusainak harmonizációja, amelyhez hozzáférhetnek;

ii. az illetékes hatóságok hozzáférése a pénzügyi információkhoz a pénzügyi információs egységeken keresztül, amely esetében úgy tűnik, hogy egyik pénzügyi információs egység sem biztosít közvetlen hozzáférést adatbázisaihoz az illetékes hatóságok számára. A rendőrségi pénzügyi információs egységek ugyanakkor könnyedén képesek megválaszolni az illetékes hatóságok információkéréseit. A közigazgatási pénzügyi információs egységek számára ez nem ennyire könnyű;

iii. Diagonális együttműködés, vagyis valamely tagállam pénzügyi információs egységének együttműködése más tagállamok illetékes hatóságaival, amely lehet közvetlen vagy közvetett (vagyis a megkereső illetékes hatóságok tagállamában található pénzügyi információs egységen keresztül zajlik); ennek kapcsán valamennyi tagállam ellenezte a közvetlen diagonális együttműködés elképzelését, és mindegyik a közvetett diagonális együttműködést támogatta;

iv. Az Európával folytatott együttműködés: 8 pénzügyi információs egység már most is információcserét folytat az Európával. A pénzügyi információs egységek általában érdeklődést mutattak az Európával folytatott információcsere iránt, azzal a feltétellel, hogy az kölcsönös.

• Szakértői vélemények beszerzése és felhasználása

Az uniós pénzügyi információs egységek platformján belül feltérképezést végeztek az információkhoz való hozzáférés, információcsere és -felhasználás, valamint az operatív

együttműködés útjában álló gyakorlati akadályok azonosítása érdekében, hogy még 2016 vége előtt eredményeket mutassanak fel.

A konzultációs egy 2016. április 14-én indult online EUSurvey felméréssel kezdődött, a pénzügyi információs egységektől származó információk összegyűjtése céljából. A felmérés kilenc tematikus területre oszlott, amely a pénzügyi információs egységek belföldi jellemzőitől azon képességükig terjedt, hogy részt tudnak venni a pénzügyi információs egység–pénzügyi információs egység közötti együttműködés különböző formáiban; a felmérés 290 kérdésből állt.

A zárójelentést 2016 decemberében fogadták el és azt közzétették a bizottsági szakértői csoportok és más hasonló testületek nyilvántartása weboldalán, az uniós pénzügyi információs egységek platformja 31. találkozója jegyzőkönyveinek mellékleteként, a <http://ec.europa.eu/transparency/regexpert/> címen.

A Bizottság emellett az Europol pénzügyi hírszerző csoportjának „From suspicion to action: converting financial intelligence into greater operational impact” (Gyanútól a cselekvésig: a pénzügyi hírszerzés fokozottabb operatív hatásának eléréséről) című 2017-ben közzétett jelentésére is támaszkodott.

• **Hatásvizsgálat**

A jelen javaslatot hatásvizsgálat támasztja alá, amely az illetékes hatóságok pénzügyi információkhoz való hozzáféréseinek kiterjesztését értékelte bűncselekményekkel kapcsolatos nyomozás céljából, két kérdéskört vizsgálva: az illetékes hatóságok bankszámlákra vonatkozó központi nyilvántartásokhoz vagy adat-visszanyerési rendszerekhez való hozzáféréseinek kérdését, illetve a pénzügyi információs egységek és az illetékes hatóságok közötti együttműködés fokozásának kérdését.

A Szabályozói Ellenőrzési Testület 2018. január 31-én kapta meg a hatásvizsgálati jelentést. A Szabályozói Ellenőrzési Testület 2018. március 26-án pozitív véleményt adott ki, fenntartásokkal.

A hatásvizsgálat a következő alternatívákat vizsgálta meg:

(1) Alapfogatókönyv:

(2) Nem jogalkotási alternatíva – 0. alternatíva.

(3) Jogalkotási alternatívák:

- Az A. alternatíva azon bűncselekmény-típusokra vonatkozott, amelyek megelőzése, illetve az ellenük folytatott küzdelem céljából az illetékes hatóságok hozzáférhetnének az információkhoz, illetve információcserét folytathatnának.

Az A.1. alternatíva a pénzmosás, a kapcsolódó alpbűncselekmények és a terrorizmusfinanszírozás megelőzésére és az ellenük folytatott küzdelemre korlátozódott.

Az A.2. alternatíva az uniós dimenziójú bűncselekmények (eurocrimes) megelőzésére és az ellenük folytatott küzdelemre korlátozódott.

Az A.3. alternatíva az Europol-rendeletben meghatározott súlyos bűncselekmények megelőzésére és az ellenük folytatott küzdelemre korlátozódott.

- A B. alternatíva az adatokhoz való hozzáférés módjait vizsgálta.
 - A B.1. alternatíva az illetékes hatóságok bankszámlákra vonatkozó központi nyilvántartásokhoz való hozzáféréseinek módjaira vonatkozik; a B.1.a. alternatíva a közvetlen hozzáférést jelenti, míg a B.1.b. alternatíva a közvetett hozzáférést.
 - A B.2. alternatíva az illetékes hatóságok valamennyi pénzügyi információhoz való hozzáféréseinek módjaira vonatkozik; a B.2.a. alternatíva a pénzügyi intézményektől származó információkhoz közvetlen hozzáférést jelenti, míg a B.2.b. alternatíva a közvetett hozzáférést a pénzügyi információk egységeken keresztül.
 - A B.3. alternatíva a pénzügyi információk egységei közötti információcserére és a pénzügyi információk egységei által az illetékes hatóságok részére küldött információkérésekre vonatkozik; ezen belül a B.3.a. alternatíva a közvetlen együttműködést vizsgálta, míg a B.3.b. alternatíva a központi uniós pénzügyi információk egység kialakításának lehetőségét.
- A C. alternatíva azon hatóságok kategóriáit vizsgálta, amelyek előnyre tehetnének szert az információkhoz való hozzáférésekből és az információcseréből.
 - A C.1. alternatíva a rendőrségi adatvédelmi irányelv illetékes hatóságait foglalta magában, míg a C.2. alternatíva kiterjesztette az együttműködést más hatóságokra, mégpedig a vagyon-visszaszerzési hivatalokra, az Europolra és az OLAF-ra.

Az alternatívákat a gazdasági, szociális és alapjogi hatások szempontjából értékelték.

A jelen javaslat megfelel a hatásvizsgálatban mérlegelt előnyben részesített szakpolitikai alternatíváknak.

Az előnyben részesített alternatíva a bankszámlákra vonatkozó központi nyilvántartásokhoz való hozzáférést illetően egy uniós jogalkotási aktus elfogadása, amely közvetlen hozzáférést biztosítana az illetékes hatóságok számára. E hozzáférést az Europol-rendelet 3. cikkének (1) bekezdésében hivatkozott súlyos bűncselekmények minden formájának nyomozása céljából kell biztosítani. Az Europol hozzáféréseinek közvetett hozzáférésnek kell lennie, ugyanakkor az Europol által támogatott nyomozások számára szintén hozzáférést kellene biztosítani a bankszámlákra vonatkozó központi nyilvántartásokban szereplő információkhoz.

Az előnyben részesített alternatíva keretében lehetővé tennék a bankszámlákra vonatkozó központi nyilvántartásokhoz vagy adat-visszanyerési rendszerekhez való közvetlen hozzáférést, mivel azok korlátozott információkat tartalmaznak. A személyes adatok védelméhez való jogba való beavatkozást az előnyben részesített alternatíva keretében a minimumra szorítanák. A hozzáférési jogok korlátozottak és kizárólag az adott esetben szükséges hatóságot célozzák meg, ezáltal biztosítva a személyes adatok védelméhez való jogba való beavatkozás arányosságát.

Az előnyben részesített alternatíva olyan rendelkezéseket is tartalmazna, amelyek célja a pénzügyi információk egységei közötti információcsere, illetve a pénzügyi információk egységei és az illetékes hatóságok között folyó kölcsönös információcsere megkönnyítése. Szabályozásra kerül annak lehetősége is, hogy az Europol is információt kérhessen a pénzügyi információk egységektől. Az információk érzékenységre figyelemmel az előnyben részesített alternatíva szigorú adatvédelmi garanciákat írna elő.

- **Célravezető szabályozás és egyszerűsítés**

2000 októberében került sor a tagállamok pénzügyi hírszerző egységeinek az információcsere terén folytatott együttműködésére vonatkozó rendelkezésekről szóló 2000/642/IB határozat elfogadására. E tanácsi határozat tárgyát más uniós jogi aktusok szabályozzák, így a tanácsi határozat nem hordoz hozzáadott értéket. Ennélfogva a jelen javaslat hatályon kívül helyezi a határozatot.

- **Alapjogok**

A kezdeményezés hozzáférést biztosít az illetékes hatóságok számára azon mechanizmusokhoz, amelyek központilag gyűjtik a természetes személyekre vonatkozó személyes adatokat, illetve azokat az adatokat, amelyekből személyes adatokat lehet visszanyerni. Ez hatással van az érintettek alapvető jogaira. Ez közelebbről beavatkozást jelent az Európai Unió Alapjogi Chartájának 7. és 8. cikkében szereplő magánélethez való jogba és a személyes adatok védelméhez való jogba.

A Charta 7. cikke szerint magánélethez való jogot illetően, noha a hatás mértéke jelentős, figyelemmel az érintettek számára, a beavatkozás viszonylag korlátozott súlyosságú, mivel az elérhető és kereshető adatok nem terjednek ki a pénzügyi ügyletekre, illetve a számlaegyenlegekre. Ezek csak az információk azon korlátozott körére (például a tulajdonos neve, születési ideje, bankszámlaszám) terjednek ki, amely szigorúan szükséges annak megállapításához, hogy egy nyomozás gyanúsítottja mely bankokban rendelkezik bankszámlával.

A Charta 8. cikke szerinti személyes adatok védelméhez való jogot illetően, a bankszámlával kapcsolatos információk, illetve a más típusú pénzügyi információk személyes adatoknak minősülnek vagy minősülhetnek, és az ezekhez való, a jelen jogalkotási kezdeményezésnek megfelelő hozzáférés személyesadat-kezelést jelent. A rendőrségi adatvédelmi irányelv valamennyi rendelkezését alkalmazni kell.

A javaslat meghatározza a személyes adatok kezelésének célját és előírja, hogy állítsák fel az információkérésre jogosult kijelölt illetékes hatóságok listáját. Az információcsere csak eseti alapú lehet, ami azt jelenti, hogy csak akkor kerülhet rá sor, ha az releváns egy adott ügyben, a meghatározott súlyos bűncselekmények kimerítő listáján szereplő tényállások elleni küzdelem céljából.

A javaslat emellett külön rendelkezéseket tartalmaz a naplózást, az információkérések rögzítését, a jogok korlátozásait és a személyes adatok különleges kategóriáinak (szenzitív adatok) kezelését illetően.

Az Europol részére az európai nemzeti egységek révén szintén közvetett hozzáférést biztosítanak a bankszámlákra vonatkozó nemzeti központi nyilvántartásokban vagy adatvisszanyerési rendszerekben található információkhoz, továbbá biztosítják számára az információcsere lehetőségét a pénzügyi információs egységekkel, annak érdekében, hogy küldetésével összhangban teljesíteni tudja feladatait (a hatáskörébe tartozó meghatározott bűncselekmények megelőzését, felderítését, nyomozását és a vádeljárás lefolytatását célzó tagállami fellépés támogatását és erősítését). Az (EU) 2016/794 rendelet VI. és VII. fejezetében szereplő valamennyi garanciát alkalmazni kell.

Az eljárási jogokat illetően, az egyes tagállamokban létező bírói engedély követelményének megszüntetése igen komoly hatással bírna. Ennélfogva a pénzügyi információs egységek és az illetékes hatóságok közötti információcsere a nemzeti eljárási garanciákat kell alkalmazni.

4. KÖLTSÉGVETÉSI VONZATOK

A javaslat nincs hatással az uniós költségvetésre.

5. EGYÉB ELEMEK

- **Végrehajtási tervek, valamint a nyomon követés, az értékelés és a jelentéstétel szabályai**

A javaslat értelmében az átültetés időpontját követő három év elteltével, majd három évente jelentést kell benyújtani az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak az irányelv végrehajtásáról.

A Bizottság emellett az irányelv működésével kapcsolatos elegendő adat felgyűlésének érdekében az átültetés időpontját követő legalább hat év elteltével az eredményesség, a hatékonyság, a relevancia, a koherencia és az uniós többletérték szempontjából értékeli a javaslatból következő jogi keretet. Az értékelés kiterjed az érdekelt felekkel folytatott konzultációra, annak érdekében, hogy visszajelzést kapjanak a jogszabály-módosítások hatásairól. A referenciaérték, amelyhez képest az előrehaladás mérésre kerül, az az alaphelyzet, amely a jogalkotási aktus hatálybalépésekor fennáll. A Bizottság az irányelv működéséről jelentést tesz az Európai Parlament és a Tanács részére. A jelentésnek tartalmaznia kell egy arra vonatkozó értékelést is, hogy miként tartották tiszteletben az Európai Unió Alapjogi Chartája által elismert alapvető jogokat és elveket.

Az előírt intézkedések hatékony végrehajtásának és eredményeik nyomon követésének érdekében a Bizottság szorosan együttműködik a tagállami nemzeti hatóságoktól érkező releváns érdekelt felekkel. A Bizottság programot fogad el az irányelv kimeneteinek, eredményeinek és hatásainak értékelése céljából. A nyomonkövetési program meghatározza azokat az eszközöket, amelyekkel és azokat az időközöket, amilyen gyakorisággal az adatokat és az egyéb szükséges bizonyítékokat gyűjteni kell. A tagállamok évente jelentést tesznek a Bizottságnak azon információkról, amelyek lényegesnek tekinthetők a jelen rendelet alkalmazásának hatékony nyomon követése céljából. A tagállamok éves jelentéseinek ki kell terjedniük különösen a kijelölt nemzeti illetékes hatóságok által a bankszámlákra vonatkozó nemzeti központi nyilvántartásokban és/vagy adat-visszanyerési rendszerekben a bankszámlával kapcsolatos információk megszerzése érdekében végzett keresések számára, valamint a megkeresés kibocsátására vonatkozó feltételekre, a megtagadás indokaira, a további felhasználás feltételeire, a megkeresés megválaszolásának határidőire, a személyes adatok kezelése során a garanciák alkalmazására, valamint tartalmazniuk kell egy beszámolót a pénzügyi információs egységek és az illetékes hatóságok közötti nemzetközi együttműködésről és információcseréről.

A beszámoló kapcsán a Bizottság figyelembe veszi azokat a konkrét statisztikai adatokat, amelyeket a tagállamoknak be kell nyújtaniuk.

- **Magyarázó dokumentumok (irányelvek esetén)**

A javaslatához nincs szükség az átültetésre vonatkozó magyarázó dokumentumokra.

- **A javaslat egyes rendelkezéseinek részletes magyarázata**

Az 1. cikk a tárgyat határozza meg, rögzítve, hogy a jogi aktus a súlyos bűncselekmények megelőzése, felderítése, nyomozása és a vádeljárás lefolytatása céljából megkönnyíti az illetékes hatóságok hozzáférését a pénzügyi információkhoz és a bankszámlával kapcsolatos információkhoz. Kimondja továbbá, hogy a jogi aktus megkönnyíti a pénzügyi információs egységek hozzáférését a bűnüldözési információkhoz.

A 2. cikk a javaslatban használt fogalmak meghatározását tartalmazza.

A 3. cikk azt a kötelezettséget írja elő a tagállamok számára, hogy jelöljék ki a bankszámlákra vonatkozó nemzeti központi nyilvántartásokhoz való hozzáférésre és az azokban való keresésre, illetve információkérésre és beszerzésre jogosult illetékes hatóságait. E cikk továbbá előírja, hogy az illetékes hatóságok listáját közzé kell tenni az Európai Unió Hivatalos Lapjában.

A 4. cikk rendelkezik arról, hogy a kijelölt illetékes hatóságok közvetlen hozzáféréssel rendelkeznek a nyilvántartásokhoz, tovább meghatározza azokat a célokat, amelyek érdekében a közvetlen hozzáférést és keresést biztosítják; ezek az (EU) 2016/794 Europol-rendelet I. mellékletében felsorolt bűncselekmények megelőzése, felderítése, nyomozása és a vádeljárás lefolytatása, illetve a nyomozás támogatása, beleértve az ilyen nyomozásokkal kapcsolatos vagyoni eszközök azonosítását, felkutatását, befagyasztását és elkobzását is.

Az 5. cikk a kijelölt illetékes hatóságok hozzáféréseinek és keresésének feltételeit határozza meg.

A 6. cikk azt írja elő a tagállamok számára, hogy kövessék nyomon a kijelölt illetékes hatóságok hozzáféréseit és kereséseit. A jelen irányelvvel összhangban történő hozzáférést a bankszámlákra vonatkozó központi nyilvántartásokat működtető hatóságoknak mindig naplózniuk kell; a naplók meghatározott elemeit fel is sorolja a cikk.

A 7. cikk rögzíti az annak biztosítására irányuló kötelezettséget, hogy minden pénzügyi információs egység számára írják elő a pénzügyi információk vagy pénzügyi elemzés iránt valamely tagállam kijelölt illetékes hatósága által küldött megkeresések megválaszolását. Erre az eljárásra a nemzeti eljárási garanciák vonatkoznak.

A 8. cikk az annak biztosítására irányuló kötelezettséget tartalmazza, hogy a tagállam kijelölt illetékes hatósága számára elő kell írni, hogy válaszolja meg a pénzügyi információs egység által küldött, bűnüldözési információkra vonatkozó megkereséseket. Erre az eljárásra a nemzeti eljárási garanciák vonatkoznak.

A 9. cikk a különböző tagállamok pénzügyi információs egységei közötti információcsereről szól, beleértve a válaszadási határidőket és az információcsere biztonságos csatornáit is.

A 10. cikk az Europol bankszámlával kapcsolatos információkhoz való hozzáféréseinek, valamint az Europol és a pénzügyi információs egységek közötti információcsere feltételeit szabályozza.

A 11. cikk arra vonatkozó kötelezettséget rögzít, hogy a személyes adatok kezelését az Europolon belül csak olyan személyek végezhetik, akiket külön kijelöltek és felhatalmaztak e feladatok elvégzésére.

A 12. cikk az V. fejezet hatályát határozza meg.

A 13. cikk szabályozza a szenzitív személyes adatok kezelésének feltételeit.

A 14. cikk arra irányuló kötelezettséget ír elő a tagállamok számára, hogy vezessenek nyilvántartást a javaslat hatálya alá tartozó valamennyi megkeresésről.

A 15. cikk az érintett személyes adatokhoz való hozzáférési joga bizonyos esetekben felmerülő korlátozásának feltételeit határozza meg.

A 16. cikk értelmében a Bizottság részletes programot alakít ki az irányelv kimeneteinek, eredményeinek és hatásainak értékelése céljából. A cikk szerint a tagállamok szolgáltatják a Bizottság részére ezeket az információkat, annak érdekében, hogy segítséget nyújtsanak a Bizottság számára a 18. cikk szerinti feladatainak ellátása során. E rendelkezés továbbá arra vonatkozó kötelezettséget ró a tagállamokra, hogy tartsanak fenn az e javaslatra vonatkozó külön statisztikákat és azokat közölgék a Bizottsággal.

A 17. cikk a jelen javaslat és a tagállamok, illetve az Unió által kötött kétoldalú vagy többoldalú megállapodások közötti kapcsolatot szabályozza.

A 18. cikk a Bizottság azon kötelezettségét rögzíti, hogy a jelen irányelv végrehajtásáról az átültetést követő három év elteltével, majd három évente tegyen jelentést az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak.

A 19. cikk a jelen irányelv átültetési időit határozza meg.

A 20. cikk hatályon kívül helyezi a Tanács 2000/642/IB határozatát, amely a negyedik pénzmosás elleni irányelvre figyelemmel felesleges.

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS IRÁNYELVE

a pénzügyi és egyéb információk bizonyos bűncselekmények megelőzése, felderítése, nyomozása és a vádeljárás lefolytatása céljából történő felhasználásának megkönnyítését szolgáló szabályokról, valamint a 2000/642/IB tanácsi határozat hatályon kívül helyezéséről

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 87. cikke (2) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére¹

tekintettel a Régiók Bizottságának véleményére²,

rendes jogalkotási eljárás keretében,

mivel:

- (1) A pénzügyi információk felhasználásának megkönnyítése szükséges a súlyos bűncselekmények megelőzése, felderítése, nyomozása és a vádeljárás lefolytatása céljából.
- (2) A tagállamokban és az egész Unióban a biztonság fokozása céljából javítani kell a pénzügyi információs egységek és a bűnözés súlyos formáinak megelőzéséért, felderítéséért, nyomozásáért és a vádeljárás lefolytatásáért felelős hatóságok információkhoz való hozzáférését, annak érdekében, hogy fokozni lehessen a pénzügyi nyomozások lefolytatására irányuló képességüket, valamint javítani lehessen közöttük az együttműködést.
- (3) A terrorizmus finanszírozása elleni küzdelem megerősítését szolgáló cselekvési tervében³ a Bizottság vállalta, hogy feltárja egy arra a célra rendelt jogi aktus elfogadásának lehetőségét, hogy kiszélesítsék a tagállami hatóságok, mégpedig a bűncselekmények megelőzéséért, felderítéséért, nyomozásáért és a vádeljárás lefolytatásáért felelős hatóságok, a vagyon-visszaszerzési hivatalok, az adóhatóságok, a korrupcióellenes hatóságok hozzáférését a bankszámlákra vonatkozó központi nyilvántartásokhoz. Ezenfelül a 2016. évi cselekvési terv továbbá felhívott az információkhoz való hozzáférés, azok cseréje és felhasználása, illetve a pénzügyi információs egységek együttműködése útjában álló akadályok feltérképezésére.

¹ HL C... , , .o.

² HL C... , , .o.

³ COM(2016) 50., 2016.2.2.

- (4) Az (EU) 2015/849 irányelv⁴ azt írja elő a tagállamok számára, hogy hozzanak létre olyan bankszámlákra vonatkozó központi nyilvántartásokat vagy adat-visszanyerési rendszereket, amelyek lehetővé teszik a bank- és fizetési számlákkal, illetve banki páncélszekrényrel rendelkező személyek kellő időben történő azonosítását.
- (5) Az (EU) 2015/849 irányelv alapján az e nyilvántartásban szereplő információk közvetlenül hozzáférhetők a pénzügyi információs egységek számára, valamint hozzáférhetők a pénzmosás és kapcsolódó bűncselekmények, illetve a terrorizmusfinanszírozás megelőzésére hatáskörrel rendelkező nemzeti hatóságok számára is.
- (6) A bankszámlákra vonatkozó központi nyilvántartásokban szereplő információkhoz való azonnali és közvetlen hozzáférés gyakran elengedhetetlen egy nyomozás sikeréhez, vagy a kapcsolódó vagyoni eszközök azonosításához, felkutatásához és befagyasztásához, azok elkobzása céljából. A közvetlen hozzáférés a bankszámlákra vonatkozó központi nyilvántartásokban szereplő információkhoz való hozzáférés leggyorsabb típusa. A jelen irányelvnek ennél fogva olyan szabályokat kell rögzítenie, amelyek közvetlen hozzáférést biztosítanak a kijelölt tagállami hatóságok és a bűncselekmények megelőzésére, felderítésére, nyomozására és a vádeljárás lefolytatására hatáskörrel rendelkező egyéb szervek számára a bankszámlákra vonatkozó központi nyilvántartásokban szereplő információkhoz.
- (7) Mivel minden tagállamban több olyan hatóság vagy szerv van, amely hatáskörrel rendelkezik a bűncselekmények megelőzésére, felderítésére, nyomozására és a vádeljárás lefolytatására, valamint annak érdekében, hogy biztosítsák a jelen irányelv hatálya alá tartozó pénzügyi és egyéb információkhoz való arányos hozzáférést, a tagállamok számára elő kell írni, hogy jelöljék ki a jelen irányelv céljai érdekében a bankszámlákra vonatkozó központi nyilvántartásokhoz való hozzáférésre és a pénzügyi információs egységektől információkérésre felhatalmazott hatóságokat.
- (8) A vagyon-visszaszerzési hivatalokat is ki kell jelölni az illetékes hatóságok között és azoknak közvetlen hozzáféréssel kell rendelkezniük a bankszámlákra vonatkozó központi nyilvántartásokban szereplő információkhoz, amikor meghatározott súlyos bűncselekményeket előznek meg, derítenek fel vagy nyomoznak bennük, illetve, ha meghatározott nyomozást támogatnak, beleértve a vagyoni eszközök azonosítását, felkutatását és befagyasztását is.
- (9) Amennyiben a nemzeti jog alapján az adóhatóságok és a korrupcióellenes szervek rendelkeznek hatáskörrel a bűncselekmények megelőzésére, felderítésére, nyomozására és a vádeljárás lefolytatására, úgy ezeket is olyan hatóságnak kell tekinteni, amelyek a jelen irányelv alkalmazásában kijelölhetők. A közigazgatási vizsgálatokra nem terjedhet ki a jelen irányelv hatálya.
- (10) A bűncselekmények elkövetői, különösen a bűnözői csoportok és a terroristák gyakran a különböző tagállamokon átnyúlva működnek, eszközeik pedig, beleértve a bankszámlákat is, sokszor találhatóak más tagállamokban. Figyelemmel a súlyos bűncselekmények (beleértve a terrorizmust is) és a kapcsolódó pénzügyi tevékenységek határokon átnyúló vonatkozásaira, a nyomozást folytató illetékes

⁴ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2015/849 irányelve (2015. május 20.) a pénzügyi rendszerek pénzmosás vagy terrorizmusfinanszírozás céljára való felhasználásának megelőzéséről, a 648/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról, valamint a 2005/60/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv és a 2006/70/EK bizottsági irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 141., 2015.6.5., 73. o.)

hatóságoknak gyakran kell hozzáférniük más tagállamokban található bankszámlákkal kapcsolatos információkhoz.

- (11) Az illetékes hatóságok által a bankszámlákra vonatkozó nemzeti központi nyilvántartásokból szerzett információk kicserélhetők az eltérő tagállamban található illetékes hatóságokkal, a 2006/960/IB tanácsi kerethatározattal⁵ és a 2014/41/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvvel⁶ összhangban.
- (12) Az (EU) 2015/849 irányelv lényegesen fejlesztette a pénzügyi információs egységek tevékenységét és együttműködését szabályozó uniós jogi keretet. A pénzügyi információs egységek hatásköre kiterjed az azon pénzügyi, közigazgatási és bűnüldözési információkhoz történő hozzáféréshez való jogra, amelyekre a pénzmosás, a kapcsolódó alaphüccselekmények és a terrorizmusfinanszírozás elleni küzdelem érdekében szükségük van. Mindazonáltal az uniós jog nem határoz meg minden olyan sajátos eszközt és mechanizmust, amellyel a pénzügyi információs egységeknek rendelkezniük kell annak érdekében, hogy hozzáférjenek az ilyen információkhoz és el tudják látni feladataikat. Mivel továbbra is teljes mértékben a tagállamok felelőssége a pénzügyi információs egységek létrehozása és szervezeti jellegének meghatározása, a különböző pénzügyi információs egységek eltérő mértékben férnek hozzá a szabályozói adatbázisokhoz, ami elégtelen információcserét eredményez a bűnüldöző és vádképviselői szervek, illetve a pénzügyi információs egységek között.
- (13) A jogbiztonság és a hatékony működés fokozása érdekében a jelen irányelvnek szabályokat kell megállapítania a pénzügyi információs egységek arra irányuló képességének erősítése céljából, hogy információkat tudjanak megosztani a valamennyi súlyos bűncselekmény vonatkozásában kijelölt illetékes hatóságokkal.
- (14) A jelen irányelvnek továbbá egyértelműen meghatározott jogi keretet kell rögzítenie, abból a célból, hogy lehetővé tegye a pénzügyi információs egységek számára a kijelölt illetékes hatóságok által tárolt releváns adatok kikérését, annak érdekében, hogy lehetővé tegye számukra a pénzmosás, a kapcsolódó alaphüccselekmények és a terrorizmusfinanszírozás hatékony megelőzését és az ellenük folytatott küzdelmet.
- (15) A pénzügyi információs egységek közötti, illetve az illetékes hatóságokkal folytatott információ-megosztást csak akkor lehet lehetővé tenni, ha az eseti alapon szükséges, akár súlyos bűncselekmények, akár a pénzmosás, a kapcsolódó alaphüccselekmények és a terrorizmusfinanszírozás megelőzése, felderítése, nyomozása és a vádeljárás lefolytatása céljából.
- (16) A pénzmosás, a kapcsolódó alaphüccselekmények és a terrorizmusfinanszírozás hatékonyabb megelőzése és az azok elleni küzdelem céljából, valamint annak érdekében, hogy megerősítsék a pénzügyi információk és elemzések szolgáltatása kapcsán játszott szerepét, a pénzügyi információs egységet fel kell hatalmazni arra, hogy más pénzügyi információs egység vagy tagállama illetékes hatósága megkeresésére kicserélje a már a birtokában lévő, illetve a kötelezett szolgáltatóktól beszerezhető információkat vagy elemzéseket. Ez az információcsere nem akadályozhatja a pénzügyi információs egység által elemzéseinek más pénzügyi egységekkel való közlése terén játszott aktív szerepet, amennyiben az elemzés az

⁵ A 2006/960/IB kerethatározat (2006. december 18.) az Európai Unió tagállamainak bűnüldöző hatóságai közötti, információ és bűnüldözési operatív információ cseréjének leegyszerűsítéséről (HL L 386., 2006.12.29., 89. o.).

⁶ A 2014/41/EU irányelv (2014. április 3.) a büntetőügyekben kibocsátott európai nyomozási határozatról (HL L 130., 2014.5.1., 1. o.)

említett más pénzügyi egységeket közvetlen érintő, pénzmosással vagy terrorizmusfinanszírozással kapcsolatos tényeket, magatartást vagy gyanút tár fel. A pénzügyi elemzés olyan operatív elemzés, amely az egyedi esetekre és meghatározott célokra vagy megfelelő konkrét információkra összpontosít, az egységnek továbbított információk típusától és mennyiségétől, valamint az információ várható felhasználásától függően, illetve a pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás trendjeinek és mintáinak stratégiai elemzése. A jelen irányelv azonban nem sértheti a pénzügyi információk egységei számára a tagállamok nemzeti jogában meghatározott szervezeti jogállást és szerepkört.

- (17) A pénzügyi információk egységei közötti információcsere határidőire a gyors, hatékony és következetes együttműködés biztosítása érdekében van szükség. A határokon átnyúló ügyek és nyomozások megoldásához szükséges információk megosztását ugyanolyan gyorsan és ugyanolyan prioritással kell végezni, mint a hasonló belföldi ügyek esetében. Határidőket kell előírni annak érdekében, hogy észszerű időn belül megtörténjen a hatékony információmegosztás, illetve hogy tiszteletben tartsák a kibocsátó állam eljárási követelményeit. Megfelelően indokolt esetben – amikor a megkeresések meghatározott súlyos bűncselekményekre vonatkoznak, mint az uniós jogban meghatározott terrorista cselekmények vagy terrorista csoporthoz vagy tevékenységhez kapcsolódó bűncselekmények – rövidebb határidőket kell megállapítani.
- (18) A pénzügyi információk egységei közötti információcsere céljára biztonságos eszközöket kell használni, különösen a 2016. január 1. óta az Europol által működtetett FIU.net decentralizált számítógépes hálózatot (a továbbiakban: FIU.net) vagy annak utódját, valamint az e hálózat által kínált módszereket.
- (19) Figyelemmel a pénzügyi információk egységei által elemzendő adatok szenzitivitására, valamint a szükséges adatvédelmi garanciákra, a jelen irányelvnek kifejezetten meg kell határozni azon információk típusát és körét, amelyeket a pénzügyi információk egységei egymás között, illetve a kijelölt illetékes hatóságokkal kicserélhetnek. A jelen irányelv az adatgyűjtés jelenleg elfogadott módszereinek semmilyen módosulását nem eredményezheti.
- (20) Az (EU) 2016/794 európai parlamenti és tanácsi rendelet⁷ 4. cikkében meghatározott különös hatásköre és feladatköre alapján az Europol támogatja a tagállamoknak a transznacionális bűnöző szervezetek pénzmosási tevékenységeit érintő nyomozásait. Az (EU) 2016/794 rendelet alapján az Europol nemzeti egységei az összekötő szervek az Europol és a tagállamok bűncselekmények nyomozására hatáskörrel rendelkező hatóságai között. Annak érdekében, hogy biztosítsák az Europol számára a feladatai ellátásához szükséges információkat, a tagállamoknak elő kell írniuk, hogy pénzügyi információk egységük az Europol nemzeti egységén keresztül válaszoljon az Europol által előterjesztett pénzügyi információkra és pénzügyi elemzésre irányuló megkeresésekre. A tagállamoknak azt is elő kell írniuk, hogy Europol nemzeti egységeik adjanak választ az Europol bankszámla-információkkal kapcsolatos megkereséseire. Az Europol megkereséseit megfelelően indokolni kell. Ezekre eseti alapon kerülhet sor, az Europol hatáskörének korlátai között, feladatai ellátásának céljából.

⁷ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/794 rendelete (2016. május 11.) a Bűnüldözési Együttműködés Európai Uniói Ügynökségéről (Europol), valamint a 2009/371/IB, a 2009/934/IB, a 2009/935/IB, a 2009/936/IB és a 2009/968/IB tanácsi határozat felváltásáról és hatályon kívül helyezéséről (HL L 135., 2016.5.24., 53. o.).

- (21) A jelen irányelvnek azt is figyelembe kell vennie, hogy az (EU) 2017/1939 rendelet⁸ 43. cikkével összhangban az Európai Ügyészség delegált európai ügyészei jogosultak arra, hogy megszerezhessék a bűnügyi nyomozási és bűnüldözési célú nemzeti adatbázisokban, valamint az egyéb releváns hatósági nyilvántartásokban – beleértve a bankszámlákra vonatkozó központi nyilvántartásokat és adat-visszanyerési rendszereket – tárolt valamennyi releváns információt, a hasonló ügyekben a nemzeti jogban előírt feltételekkel megegyezően.
- (22) A hatékonyság és a magas szintű adatvédelem közötti megfelelő egyensúly elérése érdekében a tagállamok számára elő kell írni, hogy gondoskodjanak arról, hogy az olyan érzékeny pénzügyi információk kezelésére, amelyek faji vagy etnikai származásra, vagy politikai véleményre, vallási vagy világnézeti meggyőződésre vagy szakszervezeti tagságra utalnak, valamint amelyek egészségügyi adatok vagy a szexuális életre vagy a szexuális irányultságra vonatkoznak, csak a szigorúan szükséges mértékben kerüljön sor, kizárólag akkor, ha az egy adott nyomozás szempontjából releváns.
- (23) Ez az irányelv tiszteletben tartja az Európai Unióról szóló szerződés 6. cikkében és az Európai Unió Alapjogi Chartájában, a nemzetközi jog által, valamint az olyan nemzetközi megállapodásokban, amelyeknek az Unió vagy annak minden tagállama részes fele, köztük az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezményében, továbbá a tagállamok alkotmányaiban az említett források hatályának megfelelően elismert alapjogokat és elveket, különösen a magán- és a családi élet tiszteletben tartásához való jogot (a Charta 7. cikke) és a személyes adatok védelméhez való jogot (a Charta 8. cikke).
- (24) Lényeges annak biztosítása, hogy a személyes adatok jelen irányelv alapján történő kezelése során teljes mértékben tiszteletben tartsák a személyes adatok védelméhez való jogot. Minden ilyen adatkezelés az (EU) 2016/680 európai parlamenti és tanácsi irányelv, valamint az (EU) 2016/679 európai parlamenti és tanácsi rendelet⁹ hatálya alá tartozik, az említett források hatályának megfelelően. A vagyoni visszaszerzési hivatalok bankszámlákra vonatkozó központi nyilvántartásokhoz és adat-visszanyerési rendszerekhez való hozzáférését illetően az (EU) 2016/680 irányelvet kell alkalmazni, míg a 2007/845/IB tanácsi határozat 5. cikkének (2) bekezdése nem alkalmazandó. Amennyiben az Europol érintett, az (EU) 2016/794 rendeletet kell alkalmazni. A jelen irányelvben a személyes adatok védelme céljából sajátos és további garanciákat és feltételeket kell rögzíteni a szenzitív adatok kezelését és az információkérések nyilvántartását szolgáló mechanizmusok tekintetében.
- (25) A jelen irányelv alapján megszerzett személyes adatokat az illetékes hatóságok csak akkor kezelhetik, ha ez szükséges és arányos a súlyos bűncselekmények megelőzése, felderítése, nyomozása és a vádeljárás lefolytatása céljából.
- (26) Ezenfelül a személyes adatok védelméhez való jog és a magánélet védelméhez való jog tiszteletben tartása, valamint a bankszámlákra vonatkozó központi nyilvántartásokban és adat-visszanyerési rendszerekben található információkhoz való hozzáférés hatásának korlátozása érdekében fontos a hozzáférést korlátozó feltételek

⁸ A Tanács (EU) 2017/1939 rendelete (2017. október 12.) az Európai Ügyészség létrehozására vonatkozó megerősített együttműködés bevezetéséről (HL L 283., 2017.10.31., 1. o.).

⁹ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/679 rendelete (2016. április 27.) a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (általános adatvédelmi rendelet) (HL L 119., 2016.5.4., 1. o.).

előírása. Közelebbről a tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy megfelelő adatvédelmi politikák és intézkedések vonatkozzanak az illetékes hatóságok jelen irányelv céljait szolgáló hozzáférésére a személyes adatokhoz. A bankszámlákra vonatkozó központi nyilvántartásokban, illetve hitelesítési eljárás révén a személyes adatokat tartalmazó információkhoz kizárólag arra engedéllyel rendelkező személyek férhetnek hozzá.

- (27) A pénzügyi adatok harmadik országba vagy nemzetközi partnerek részére történő, a jelen irányelv céljait szolgáló továbbítása csak az (EU) 2016/680 irányelv V. fejezetében és az (EU) 2016/679 V. fejezetében rögzített feltételek mellett engedélyezhető.
- (28) A Bizottság az átültetés időpontját követő három év elteltével, majd három évente jelentést készít az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak. A jogalkotás minőségének javításáról kötött intézményközi megállapodás¹⁰ 22. és 23. pontjának megfelelően a Bizottságnak továbbá el kell készítenie a jelen irányelv értékelését a konkrét nyomkövetési megállapodások révén gyűjtött információk alapján, annak érdekében, hogy megvizsgálják az irányelv tényleges hatásait és a további intézkedések szükségességét.
- (29) A jelen irányelv célja annak biztosítása, hogy olyan szabályokat fogadjanak el, amelyek a bűncselekmények megelőzése és az ellenük folytatott küzdelem révén magasabb szintű biztonságot jelentenek az uniós polgárok számára, az Európai Unió működéséről szóló szerződés 67. cikkének megfelelően. Transznacionális jellegük miatt a terrorizmus és a bűnözés fenyegetése az egész Uniót érinti és uniós szintű választ igényel. A bűnözők kihasználhatják azt és előnyre tesznek szert abból, hogy valamely tagállamban nem hatékonyan használják fel a bankszámlával kapcsolatos információkat és pénzügyi információkat, aminek egy más tagállamban lehetnek következményei. Mivel a jelen irányelv célját a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, és azok inkább uniós szinten valósíthatók meg jobban, az Unió az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkében meghatározott szubszidiaritás elvének megfelelően intézkedéseket fogadhat el. Az említett cikkben foglalt arányosság elvének megfelelően ez az irányelv nem lépi túl az e cél eléréséhez szükséges mértéket.
- (30) A 2000/642/IB tanácsi határozatot hatályon kívül kell helyezni, mivel annak tárgyát más uniós jogi aktusok szabályozzák és így arra már nincs szükség.
- (31) [Az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez csatolt, az Egyesült Királyságnak és Írországnak a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség tekintetében fennálló helyzetéről szóló (21.) jegyzőkönyv 3. cikkével összhangban az Egyesült Királyság és Írország bejelentette, hogy részt kíván venni ennek az irányelvnek az elfogadásában és alkalmazásában.]
- (32) [Az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez csatolt, az Egyesült Királyságnak és Írországnak a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség tekintetében fennálló helyzetéről szóló (21.) jegyzőkönyv 1. és 2. cikkével összhangban, és e jegyzőkönyv 4. cikkének sérelme nélkül, az Egyesült Királyság és Írország nem vesz részt ezen irányelv elfogadásában, az rájuk nézve nem kötelező és nem alkalmazandó.]

¹⁰ Intézményközi megállapodás az Európai Parlament, az Európai Unió Tanácsa és az Európai Bizottság között a jogalkotás minőségének javításáról, 2016. április 13.; HL L 123., 2016.5.12., 1-14. o.

- (33) Az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez csatolt, Dánia helyzetéről szóló (22. sz.) jegyzőkönyv 1. és 2. cikke értelmében Dánia nem vesz részt ennek az irányelvnek az elfogadásában, az rá nézve nem kötelező és nem alkalmazandó.
- (34) Az európai adatvédelmi biztossal a 45/2001/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet¹¹ 28. cikkének (2) bekezdése alapján konzultációra került sor [és az ...-án/-én véleményt¹² nyújtott be].

ELFOGADTA EZT AZ IRÁNYELVET:

I. fejezet

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. cikk

Tárgy

- (1) A jelen irányelv olyan intézkedéseket állapít meg, amelyek a súlyos bűncselekmények megelőzése, felderítése, nyomozása és a vádeljárás lefolytatása céljából megkönnyítik az illetékes hatóságok hozzáférését a pénzügyi információkhoz és a bankszámlával kapcsolatos információkhoz. Emellett olyan intézkedéseket tartalmaz, amelyek megkönnyítik a pénzügyi információs egységek hozzáférését a bűnüldözési információkhoz és elősegítik a pénzügyi információs egységek közötti együttműködést.
- (2) A jelen irányelv nem sérti a következőket:
- az (EU) 2015/849 európai parlamenti és tanácsi irányelv rendelkezéseit, valamint a tagállamok nemzeti jogának kapcsolódó rendelkezéseit, beleértve a pénzügyi információs egységek nemzeti jog alapján meghatározott szervezeti jogállását is;
 - az illetékes hatóságok egymás közötti információcserére vagy a kötelezett szolgáltatóktól információk beszerzésére irányuló, az uniós jogon vagy a tagállamok nemzeti jogán alapuló hatáskörét.

2. cikk

Fogalommeghatározások

Ezen irányelv alkalmazásában:

- „központi bankszámla-nyilvántartások”: az (EU) 2015/849 irányelv 32a. cikkének (1) bekezdésével összhangban létrehozott központi automatizált mechanizmusok, így a központi nyilvántartások és a központi elektronikus adat-visszanyerési rendszerek;
- „vagyon-visszaszerzési hivatalok”: a 2007/845/IB tanácsi határozat 8. cikkének (1) bekezdése alapján a tagállamok által az illetékes igazságügyi hatóságok által

¹¹ Az Európai Parlament és a Tanács 45/2001/EK rendelete (2000. december 18.) a személyes adatok közösségi intézmények és szervek által történő feldolgozása tekintetében az egyének védelméről, valamint az ilyen adatok szabad áramlásáról, HL L 8., 2001.1.12., 1. o.).

¹² HL C ...

kibocsátott végzés alapján az esetleges befagyasztás, lefoglalása és elkobzás céljából a bűncselekményből származó jövedelmek és a bűncselekményekhez kapcsolódó egyéb tulajdon felkutatásának és azonosításának megkönnyítése érdekében kijelölt nemzeti hivatalok;

- c) „pénzügyi információs egység”: az egyes tagállamokban az (EU) 2015/849 irányelv 32. cikkének alkalmazásában kijelölt szerv;
- d) „kötelezett szolgáltatók”: az (EU) 2015/849 irányelv 2. cikkében megjelölt szolgáltatók;
- e) „pénzügyi információk”: a pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás megelőzése, felderítése és az ellene való eredményes küzdelem érdekében a pénzügyi információs egységek birtokában lévő bármilyen jellegű információ vagy az e célokból a hatóságok vagy a kötelezett szolgáltatók birtokában lévő bármilyen információ, amely a nemzeti jog szerinti kényszerítő intézkedések alkalmazása nélkül elérhető a pénzügyi információs egységek számára;
- f) „bűnüldözési információk”: a bűncselekmények megelőzése, felderítése, nyomozása és a vádeljárás lefolytatása érdekében az illetékes hatóságok birtokában lévő bármilyen jellegű információ vagy az e célokból a hatóságok vagy magán jogalanyok birtokában lévő bármilyen információ, amely a nemzeti jog szerinti kényszerítő intézkedések alkalmazása nélkül elérhető az illetékes hatóságok számára;
- g) „bankszámlával kapcsolatos információk”: a bankszámlákra vonatkozó központi nyilvántartásokban található alábbi információk:
 - a) a számlatulajdonos ügyfél és a nevében eljáró bármely személy tekintetében: név, továbbá egyéb azonosító adatok az (EU) 2015/849 irányelv 13. cikke (1) bekezdésének az ügyfél azonosításáról és kilétének ellenőrzéséről szóló a) pontját átültető nemzeti rendelkezésekben foglaltak szerint, vagy egyedi azonosító szám;
 - b) a számlatulajdonos ügyfél tényleges tulajdonosa tekintetében: név, továbbá egyéb azonosító adatok az (EU) 2015/849 irányelv 13. cikke (1) bekezdésének a tényleges tulajdonos azonosításáról és kilétének ellenőrzéséről szóló b) pontját átültető nemzeti rendelkezésekben foglaltak szerint, vagy egyedi azonosító szám;
 - c) a bank- vagy fizetési számla tekintetében: IBAN-szám, valamint a számlanyitás és -zárás dátuma;
 - d) a széf tekintetében: név, továbbá egyéb azonosító adatok az (EU) 2015/849 irányelv 13. cikke (1) bekezdésének a tényleges tulajdonos azonosításáról és kilétének ellenőrzéséről szóló b) pontját átültető nemzeti rendelkezésekben foglaltak szerint, vagy egyedi azonosító szám, továbbá a bérleti időszak tartama.
- h) „pénzmosás”: az (EU) 2018/XX irányelv¹³ 3. cikkében meghatározott magatartás;
- i) „kapcsolódó alaphűncselekmények”: az (EU) 2018/XX irányelv 2. cikkében meghatározott bűncselekmények;
- j) „terrorizmusfinanszírozás”: az (EU) 2017/541 irányelv¹⁴ 11. cikkében meghatározott magatartás;

¹³ (EU) 2018/XX irányelv a pénzmosással szembeni büntetőjogi fellépésről, HL... .

- k) „pénzügyi elemzés”: a pénzügyi információk egységei által az (EU) 2015/849 irányelv szerinti feladataik teljesítése során végzett operatív és stratégiai elemzés;
- l) „súlyos bűncselekmények”: az (EU) 2016/794 európai parlamenti és tanácsi rendelet I. mellékletében felsorolt bűncselekmény-formák.

3. cikk

Az illetékes hatóságok kijelölése

- (1) Minden tagállam kijelöli a bűncselekmények megelőzésére, felderítésére, nyomozására és a vádeljárás lefolytatására hatáskörrel rendelkező hatóságai közül a tagállamok által az (EU) 2015/849 irányelv 32a. cikke alapján létrehozott nemzeti központi bankszámla-nyilvántartásokhoz való hozzáférésre és az azokban való keresésre jogosult illetékes hatóságokat. Ezek közé kell tartozniuk az Europol nemzeti egységeinek és a vagyon-visszaszerzési hivataloknak is.
- (2) Minden tagállam kijelöli a bűncselekmények megelőzésére, felderítésére, nyomozására és a vádeljárás lefolytatására hatáskörrel rendelkező hatóságai közül a pénzügyi információk egységektől pénzügyi információk vagy pénzügyi elemzések igénylésére és átvételére jogosult illetékes hatóságokat. Ezek közé kell tartozniuk az Europol nemzeti egységeinek.
- (3) Minden tagállam legkésőbb [az átültetés időpontját követő 6 hónapon belül] értesíti a Bizottságot az (1) és (2) bekezdésnek megfelelően kijelölt illetékes hatóságról, továbbá az ennek tekintetében bekövetkező esetleges változásokról. A Bizottság az értesítéseket azok esetleges módosításával együtt közlésezi az Európai Unió Hivatalos Lapjában.

II. fejezet

AZ ILLETÉKES HATÓSÁGOK HOZZÁFÉRÉSE A BANKSZÁMLÁVAL KAPCSOLATOS INFORMÁCIÓKHOZ

4. cikk

Az illetékes hatóságok hozzáférése a bankszámlával kapcsolatos információkhoz és az azokban való keresés

- (1) A tagállamok biztosítják, hogy a 3. cikk (1) bekezdésének megfelelően kijelölt illetékes hatóságok rendelkezzenek arra irányuló hatáskörrel, hogy közvetlenül és azonnal hozzáférjenek a bankszámlával kapcsolatos információkhoz és azokban keresést végezzenek, amikor ez súlyos bűncselekmények megelőzése, felderítése, nyomozása és a vádeljárás lefolytatása céljából feladataik ellátásához szükséges, vagy súlyos bűncselekményt érintő nyomozás támogatása érdekében szükséges,

¹⁴

Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2017/541 irányelve (2017. március 15.) a terrorizmus elleni küzdelemről, a 2002/475/IB tanácsi kerethatározat felváltásáról, valamint a 2005/671/IB tanácsi határozat módosításáról, (HL L 88., 2017.3.31., 6. o.).

beleértve az ilyen nyomozásokkal kapcsolatos vagyoni eszközök azonosítását, felkutatását, befagyasztását és elkobzását is.

- (2) A tagállamok által esetlegesen lényegesnek tekintett és az (EU) 2018/XX irányelv 32a. cikkének (4) bekezdésével összhangban a bankszámlákra vonatkozó központi nyilvántartásokban található további információkhoz a jelen irányelv alapján az illetékes hatóságok nem férhetnek hozzá és azokban nem végezhetnek keresést.

5. cikk

Az illetékes hatóságok hozzáféréseinek és keresésének feltételei

- (1) A bankszámlával kapcsolatos információkhoz való, 4. cikkben alapuló hozzáférést és az azokban végzett keresést az egyes illetékes hatóságokon belül kizárólag olyan személyek végezhetik, akiket külön kijelöltek és felhatalmaztak e feladatok elvégzésére és arra csak eseti alapon kerülhet sor.
- (2) A tagállamoknak gondoskodniuk kell arról, hogy az illetékes hatóságok hozzáféréseit és az általuk végzett keresést az adatok biztonságát garantáló műszaki és szervezeti intézkedések kísérjék.

6. cikk

Az illetékes hatóságok hozzáféréseinek és keresésének nyomon követése

- (1) A tagállamok gondoskodnak arról, hogy a bankszámlákra vonatkozó központi nyilvántartásokat vezető hatóságok naplózzák az illetékes hatóságok minden hozzáféréseit a bankszámlával kapcsolatos információkhoz. A naplónak különösen a következő elemeket kell tartalmaznia:
 - a) a nemzeti ügyiratszámot;
 - b) a lekérdezés vagy keresés időpontját és időtartamát;
 - c) a lekérdezés vagy keresés megindítására használt adatok típusát;
 - d) a lekérdezés vagy keresés eredményeit;
 - e) a nyilvántartásba betekintő hatóság nevét;
 - f) a lekérdezést vagy keresést végző tisztviselő, valamint a lekérdezést vagy keresést elrendelő tisztviselő azonosítóját.
- (2) A központi bankszámla-nyilvántartások adatvédelmi tisztviselői és az (EU) 2016/680 irányelv 41. cikkével összhangban kijelölt felügyeleti hatóság rendszeresen ellenőrzi a naplókat.
- (3) Az (1) bekezdésben hivatkozott naplókat kizárólag az adatvédelmi ellenőrzés érdekében – ideértve az adatkezelés jogszerűségét és a kérelem elfogadhatóságának ellenőrzését –, valamint az adatbiztonság biztosításának céljára lehet felhasználni. A naplókat megfelelő intézkedésekkel kell védeni az illetéktelen hozzáféréssel szemben és azokat öt évvel keletkezésük után törölni kell, kivéve, ha már folyamatban lévő nyomomonkövetési eljárás céljából szükségesek.

III. fejezet

AZ ILLETÉKES HATÓSÁGOK ÉS A PÉNZÜGYI INFORMÁCIÓS EGYSÉGEK KÖZÖTTI, VALAMINT A PÉNZÜGYI INFORMÁCIÓS EGYSÉGEK KÖZÖTTI INFORMÁCIÓCSERE

7. cikk

Az illetékes hatóságok információkérése a pénzügyi információs egységtől

- (1) A nemzeti eljárási garanciák tiszteletben tartása mellett minden tagállam gondoskodik arról, hogy nemzeti pénzügyi információs egysége köteles legyen megválaszolni a 3. cikk (2) bekezdésében hivatkozott kijelölt illetékes hatóságai által előterjesztett, pénzügyi információra vagy pénzügyi elemzésre irányuló megkereséseket, amennyiben e pénzügyi információ vagy pénzügyi elemzés eseti alapon szükséges súlyos bűncselekmények megelőzése, felderítése, nyomozása és a vádeljárás lefolytatása céljából.
- (2) A pénzügyi információs egységtől kapott pénzügyi információt vagy pénzügyi elemzést a tagállam illetékes hatóságai a személyes adatok gyűjtésének az (EU) 2016/680 irányelv 4. cikkének (2) bekezdésében meghatározott céljaitól eltérő, a súlyos bűncselekmények megelőzését, felderítését, nyomozását és a vádeljárás lefolytatását szolgáló különös célokból is kezelhetik.

8. cikk

A pénzügyi információs egység által az illetékes hatóságoknak küldött információkérés

A nemzeti eljárási garanciák tiszteletben tartása mellett minden tagállam gondoskodik arról, hogy kijelölt illetékes hatóságai kötelesek legyenek eseti alapon megválaszolni a nemzeti pénzügyi információs egység által előterjesztett, bűnüldözési információra irányuló megkereséseket, amennyiben ez az információ a pénzmosás, a kapcsolódó alpbűncselekmények és a terrorizmusfinanszírozás megelőzése és az ellenük folytatott küzdelem céljából szükséges.

9. cikk

Információcsere a különböző tagállamok pénzügyi információs egységei között

- (1) Minden tagállam gondoskodik arról, hogy nemzeti pénzügyi információs egysége számára lehetővé tegyék pénzügyi információ vagy pénzügyi elemzés megosztását az Unió bármely pénzügyi információs egységével, amennyiben e pénzügyi információ vagy pénzügyi elemzés a pénzmosás, a kapcsolódó alpbűncselekmények és a terrorizmusfinanszírozás megelőzése és az ellenük folytatott küzdelem céljából szükséges.
- (2) A tagállamok gondoskodnak arról, hogy amennyiben a pénzügyi információs egységtől az (1) bekezdés alapján azt kérik, hogy osszon meg pénzügyi információt vagy pénzügyi elemzést, akkor ezt a lehető leghamarabb, de legkésőbb a megkeresés

beérkezését követő három napon belül legyen köteles megtenni. Kivételes, megfelelően indokolt esetekben e határidő legfeljebb 10 nappal meghosszabbítható.

- (3) A tagállamok gondoskodnak arról, hogy kivételes és sürgős esetekben a (2) bekezdéstől eltérve, amennyiben a pénzügyi információs egységtől az (1) bekezdés alapján azt kérik, hogy osszon meg már a birtokában lévő, súlyos bűncselekménynek minősülő magatartással kapcsolatos konkrét nyomozásokra vonatkozó pénzügyi információt vagy pénzügyi elemzést, úgy a pénzügyi információs egység ezt az információt vagy elemzést a megkeresés beérkezését követő 24 órán belül szolgáltatassa.
- (4) A tagállamok gondoskodnak arról, hogy a jelen cikk alapján kibocsátott megkeresést és az arra adott választ a FIU.net kijelölt biztonságos elektronikus kommunikációs hálózat, vagy annak utódja révén továbbítsák. E hálózat biztosítja a biztonságos kommunikációt, továbbá alkalmas lesz a hitelességről való meggyőződést lehetővé tevő feltételek mellett az írásos dokumentáció elkészítésére. A FIU.net műszaki hibája esetében a pénzügyi információkat és pénzügyi elemzéseket bármely más, magas szintű adatbiztonságot biztosító módszer révén kell továbbítani.

IV. fejezet

AZ EUROPOL

10. cikk

Az Europol bankszámlával kapcsolatos információkhoz való hozzáférése, valamint az Europol és a pénzügyi információs egységek közötti információcsere

- (1) Minden tagállam gondoskodik arról, hogy nemzeti pénzügyi információs egysége válaszoljon az (EU) 2016/794 európai parlamenti és tanácsi rendelet által létrehozott Bűnüldözési Együtműködés Európai Unió Ügynöksége (Europol) által eseti alapon, hatáskörének korlátai között, feladatai ellátásának céljából előterjesztett bankszámlával kapcsolatos információkra irányuló megfelelően indokolt megkeresésekre.
- (2) Minden tagállam gondoskodik arról, hogy nemzeti pénzügyi információs egysége válaszoljon az Europol által hatáskörének korlátai között, feladatai ellátásának céljából az Europol nemzeti egységén keresztül előterjesztett pénzügyi információkra és pénzügyi elemzésre irányuló megfelelően indokolt megkeresésekre.
- (3) Az (1) és (2) bekezdés szerinti információcsere elektronikusan, a SIENA-n keresztül zajlik, az (EU) 2016/794 rendelettel összhangban. A megkeresésben és az információcsere során a SIENA-ra irányadó nyelvet kell használni.

11. cikk

Adatvédelmi előírások

- (1) A 10. cikk (1) és (2) bekezdésében hivatkozott bankszámlával kapcsolatos információkkal, pénzügyi információkkal és pénzügyi elemzéssel kapcsolatos személyes adatok kezelését az Europolon belül csak olyan személyek végezhetik, akiket külön kijelöltek és felhatalmaztak e feladatok elvégzésére.

- (2) Az Europol a jelen irányelv 10. cikke alapján folytatott minden információcseréről tájékoztatja az (EU) 2016/794 rendelet 41. cikkével összhangban kijelölt adatvédelmi tisztviselőt.

V. fejezet

A SZEMÉLYES ADATOK KEZELÉSÉRE VONATKOZÓ TOVÁBBI RENDELKEZÉSEK

12. cikk

Alkalmazási kör

E fejezet kizárólag a III. fejezet szerinti információcserében résztvevő kijelölt illetékes hatóságokra és pénzügyi információs egységekre, valamint a IV. fejezet alapján az Europol nemzeti egységeinek részvételével zajló pénzügyi információk és pénzügyi elemzések cseréjé vonatkozásában alkalmazandó.

13. cikk

A szenzitív adatok kezelése

- (1) Az olyan információk kezelése, amelyek az adott személy faji vagy etnikai származására, politikai véleményére, vallási vagy világnézeti meggyőződésére, szakszervezeti tagságára, egészségi állapotára, szexuális életére vagy a szexuális irányultságára vonatkoznak, csak a szigorúan szükséges mértékben engedhető meg, kizárólag akkor, ha az egy adott ügy szempontjából releváns.
- (2) Az (1) bekezdésben hivatkozott adatokhoz csak a külön felhatalmazott személyek férhetnek hozzá és csak ők kezelhetik azokat, az adatvédelmi tisztviselő utasításainak megfelelően.

14. cikk

Az információkérések nyilvántartása

A tagállamok gondoskodnak arról, hogy a megkereső és a megkeresett hatóságok nyilvántartást vezessenek a jelen irányelven alapuló információkérésekről. A nyilvántartás legalább a következő információkat tartalmazza:

- a) az információt kérő szervezet és személyzete tagjának neve és elérhetősége;
- b) az azon nemzeti ügyre való hivatkozás, amely kapcsán az információt kérték;
- c) a jelen irányelv és végrehajtási intézkedései alapján előterjesztett megkeresések.

A nyilvántartást öt évig meg kell őrizni és az kizárólag a személyes adatok kezelése jogszerűségének ellenőrzése céljából használható fel. Az érintett hatóságoknak kérésre minden nyilvántartást elérhetővé kell tenniük a nemzeti felügyeleti hatóság számára.

15. cikk

Az érintett jogainak korlátozásai

A tagállamok jogalkotási intézkedéseket fogadnak el, amelyekben az alábbi célokból részben vagy teljes mértékben korlátozzák az érintettnek a rá vonatkozó, a jelen irányelv alapján kezelt személyes adatokhoz való hozzáféréshez fűződő jogát:

- a) annak érdekében, hogy a pénzügyi információs egység vagy az illetékes nemzeti hatóság megfelelően elláthassa az ezen irányelv szerinti feladatait; illetve
- b) az ezen irányelv alkalmazásában végzett hivatalos vagy jogi vizsgálatok, elemzések, nyomozások vagy eljárások akadályozásának elkerülése érdekében, továbbá biztosítandó, hogy a pénzmosás, a terrorizmusfinanszírozás vagy más súlyos bűncselekmények megelőzése, felderítése vagy az azzal kapcsolatos nyomozás ne kerüljön veszélybe.

VI. fejezet

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

16. cikk

Nyomon követés

- (1) A tagállamok átfogó statisztikák fenntartása révén ellenőrzik a súlyos bűncselekmények elleni küzdelmet szolgáló rendszereik hatékonyságát.
- (2) A Bizottság [az ezen irányelv hatálybalépését követő 6 hónapon belül] részletes programot dolgoz ki ezen irányelv kimeneteinek, eredményeinek és hatásainak nyomon követésére.

A nyomonkövetési program meghatározza azokat az eszközöket, amelyekkel és azokat az időközöket, amilyen gyakorisággal az adatokat és az egyéb szükséges bizonyítékokat gyűjteni kell. Meghatározza a Bizottság és a tagállamok által az adatok és egyéb bizonyítékok gyűjtése és elemzése érdekében teendő intézkedéseket.

A tagállamok szolgáltatják a Bizottság részére a nyomon követéshez szükséges adatokat és egyéb bizonyítékokat.

- (3) Az (1) bekezdésben hivatkozott statisztikáknak mindenképpen ki kell terjedniük az alábbi információkat:
 - a) a kijelölt illetékes hatóságok által a 4. cikkel összhangban végzett keresések száma;
 - b) a jelen irányelv hatálya alá tartozó egyes hatóságok által kibocsátott megkeresések számára, az e megkeresések nyomon követésére, a vizsgált ügyek, a vád alá helyezett személyek és a súlyos bűncselekményekért elítélt személyek számára vonatkozó adatok, amennyiben rendelkezésre áll ilyen információ;
 - c) a megkeresés beérkezését követően a hatóság számára a megkeresés megválaszolásához szükséges időre vonatkozó adatok;

- d) amennyiben rendelkezésre állnak, a jelen irányelv hatálya alá tartozó belföldi és határon átnyúló megkeresésekre szánt emberi és informatikai erőforrások költségére vonatkozó adatok.
- (4) A tagállamok megszervezik a statisztikák elkészítését és összegyűjtését, valamint évente megküldik a Bizottságnak a (3) bekezdésben hivatkozott statisztikai adatokat.

17. cikk

Más jogi eszközökkel való kapcsolat

- (1) A tagállamok a közöttük a jelen irányelv hatálybalépésének időpontjában hatályban lévő, az illetékes hatóságok közötti információcserére vonatkozó kétoldalú vagy többoldalú megállapodásokat vagy megegyezéseket továbbra is alkalmazhatják, amennyiben ezek összeegyeztethetők ezzel az irányelvvel.
- (2) Ez az irányelv nem érinti a tagállamok vagy az Unió azon kötelezettségeit és kötelezettségvállalásait, amelyeket harmadik országokkal kötött kétoldalú vagy többoldalú megállapodások tartalmaznak.

18. cikk

Értékelés

- (1) [HL: Kérjük, illessze be a dátumot: legkésőbb három évvel a jelen irányelv átültetési időpontja után], majd ezt követően három évente a Bizottság jelentést készít ezen irányelv végrehajtásáról, és azt benyújtja az Európai Parlamenthez és a Tanácshoz. A jelentést közzé kell tenni.
- (2) Legalább hat évvel ezen irányelv átültetését követően a Bizottság elvégzi ezen irányelv értékelését, és az értékelés főbb megállapításairól jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak. Az értékelést a Bizottság minőségi jogalkotásra vonatkozó iránymutatása szerint kell elvégezni. A jelentésnek tartalmaznia kell egy arra vonatkozó értékelést is, hogy miként tartották tiszteletben az Európai Unió Alapjogi Chartája által elismert alapvető jogokat és elveket.
- (3) Az (1) és (2) bekezdés céljaira a tagállamok szolgáltatják a Bizottság részére a jelentések elkészítéséhez szükséges információkat. A Bizottság figyelembe veszi a tagállamok által a 16. cikk alapján benyújtott statisztikákat és további információt kérhet a tagállamoktól és a felületei hatóságoktól.

19. cikk

Átültetés

- (1) A tagállamok legkésőbb XXYY-ig [az (EU 2018/(...)) irányelv hatálybalépésének időpontját követő 26 hónapig: HL kérjük, illessze be az (EU) 2015/849 irányelvet módosító irányelv számát] elfogadják és kihirdetik azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy ennek az irányelvnek megfeleljenek. E rendelkezések szövegét haladéktalanul megküldik a Bizottság számára.

Amikor a tagállamok elfogadják ezeket a rendelkezéseket, azokban hivatkozni kell erre az irányelvre, vagy azokhoz hivatalos kihirdetésük alkalmával ilyen hivatkozást kell fűzni. A hivatkozás módját a tagállamok határozzák meg.

- (2) A tagállamok közlik a Bizottsággal nemzeti joguk azon főbb rendelkezéseinek szövegét, amelyeket az ezen irányelv által szabályozott területen fogadnak el.

20. cikk

A Tanács 2000/642/IB határozatának hatályon kívül helyezése

A 2000/642/IB határozat [*a jelen irányelv átültetésének időpontjában*] hatályát veszti.

21. cikk

Hatálybalépés

Ez az irányelv az Európai Unió Hivatalos Lapjában való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

22. cikk

Címzettek

Ennek az irányelvnek a Szerződéseknek megfelelően a tagállamok a címzettjei.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

*az Európai Parlament részéről
elnök*

*a Tanács részéről
elnök*